

5.4. Umění a kultura

5.4.1. Hudební výchova

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova směřuje:

- k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace,
- k získání pozitivního vztahu k světovému hudebnímu dědictví,
- k radostnému prožitku z hudby a jejího ztvárnění pomocí pohybu, tance a gest,
- k aktivní interpretaci hudby dle individuálních schopností,
- k chápání hudby jako součásti kvalitního života a jako prostředku relaxace i nástroje muzikoterapie.

Prvořadým cílem předmětu je pochopení hudby jako specifického způsobu poznání a užívání jejího jazyka jako svébytného prostředku komunikace. Podporujeme subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy. Rozvíjíme tvůrčí potenciál a kultivujeme hudební projevy.

Výuka je realizována ve třídách, při hudebních pořadech v ZUŠ Vimperk, v MěKS ve Vimperku, v divadlech, v koncertních sálech..., při školních vystoupeních.

Učební pomůcky: učebnice, zpěvníky, Orffovy hudební nástroje, klavír, kytara, flétny, CD nahrávky, obrazový materiál, magnetické notové osnovy ...

1. ročník

<i>Výstupy:</i>	<i>Učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových, popřípadě v mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků, - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie, - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, rozeznává některé hudební druhy a žánry 	<p style="text-align: center;">VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecké návyky (nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišný zpěv) - rozšiřování hlasového rozsahu - rytmus řeči a hudební rytmus - intonace v dur a moll <p style="text-align: center;">INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché hudební nástroje (Orfeův instrumentář) - rytmizace, improvizace <p style="text-align: center;">HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci, pohybových hrách) - pohybová improvizace - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby <p style="text-align: center;">POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) - vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) - hudebně výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, melodie, zvukomalba - dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj 	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>EV, MuV</p> <p>OSV</p> <p>OSV, VDO, MuV</p> <p>OSV, EV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>VDO, MuV, EV</p>

2. ročník

<i>Výstupy:</i>	<i>Učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových, popřípadě v mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků, - orientuje se v notovém zápise jednoduché jednohlasé písně, tu na základě svých dispozic imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru, - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie, - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozezná některé hudební druhy a žánry. 	<p style="text-align: center;">VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký projev, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - rytmus řeči a hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - intonace v dur a moll - grafický záznam vokální hudby – orientace v jednoduchém notovém (grafickém) záznamu písně, její reprodukce <p style="text-align: center;">INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché hudební nástroje - rytmizace a melodizace - improvizace a stylizace - tvorba doprovodů, předeher, meziher a doher <p style="text-align: center;">HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách) - pohybová improvizace - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby <p style="text-align: center;">POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) - vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) - hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba - rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu 	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>EV, MuV</p> <p>OSV, VDO, MuV</p> <p>OSV, EV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p>

<i>Výstupy:</i>	<i>Učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje - hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka) - interpretace hudby (povídáme si o hudbě) 	<p>VDO, MuV</p> <p>OSV, MuV</p> <p>OSV, MuV, VDO</p>

3. ročník

<i>Výstupy:</i>	<i>Učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových, popřípadě v mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků - orientuje se v notovém zápise jednoduché jednohlasé písně, tu na základě svých dispozic imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru, popřípadě intonuje - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozeznává některé hudební druhy a žánry 	<p style="text-align: center;">VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký projev, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - rytmus řeči a hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - dvojhlas (kánon) - intonace v dur a moll - grafický záznam vokální hudby – orientace v jednoduchém notovém (grafickém) záznamu písně, její reprodukce <p style="text-align: center;">INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na jednoduché hudební nástroje - rytmizace a melodizace - improvizace a stylizace - tvorba doprovodů, předeher, meziher a doher - interpretace motivů, témat, jednoduchých skladbiček <p style="text-align: center;">HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách) - pohybová improvizace - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby 	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>EV, MuV</p> <p>OSV, VDO, MuV</p> <p>OSV, EV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p>

<i>Výstupy:</i>	<i>Učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
	<p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) - vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) - hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná, zvukomalba) - rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje - hudební styly a žánry - interpretace hudby (povídáme si o hudbě) 	<p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>OSV</p> <p>VDO, MuV</p> <p>OSV, MuV</p> <p>OSV, MuV, VDO</p>

4. ročník

<i>Výstupy:</i>	<i>Učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní - rozpozná hudební formu či jednoduché skladby - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI:</p> <p>Upevňování dovedností z předchozích ročníků (dýchání, výslovnost, hlavový tón). Měkké nasazení, prodlužování výdechu, vázání tónů, rozšiřování hlasového rozsahu. Vícehlasý zpěv, melodizace říkadel, opěrné písňe do 6.stupně, intonace v prostoru sexty.</p> <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI:</p> <p>Dvoudobý a třídobý takt, pohybová hra na řetěz, pohybový doprovod písní, krokové variace, valčík.</p> <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI:</p> <p>Rytmické a melodické doprovody, ostinátní rytmy, improvizace v pentatonice.</p> <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI:</p> <p>Ukolébavka, tanec, pochod, slavnostní hudba, pastorela. Hudební forma – variace, koncert. Indiánská hudba, hudba afrických domorodců, rómská hudba, elektronická hudba. Práce</p>	<p>OSV, MuV</p> <p>OSV, MuV</p> <p>OSV</p> <p>OSV, VMEGS</p>

<i>Výstupy:</i>	<i>Učivo:</i>	<i>Průřezová témata:</i>
<p>hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změnyztvárnjuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>s ukončenou a neukončenou melodií, dur a moll tónorodem. HUDEBNÍ TEORIE: Notopis c₁-c₂, synkopa, čtyřdobý takt, posuvky, předznamenání, mollová tónina, malá písňová forma jednodílná, dvoudílná. Kánon, koncert, variace, valčík, partitura, komorní hudba, metronom. Rozdělení hudebních nástrojů do nástrojových skupin. Hudební skladatelé A.Dvořák, L.Janáček, J.Haydn, L.Beethoven.</p>	<p>VMEGS</p>

5. ročník

Výstupy:	Učivo:	Průřezová témata:
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní - rozpozná hudební formu či jednoduché skladby - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí - elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelně harmonické změny - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<p style="text-align: center;">VOKÁLNÍ ČINNOSTI: Střídavý dech, polyfonní dvojhlas a trojhlas, melodizace básní, opěrná píseň na 8. stupeň.</p> <p style="text-align: center;">HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI: Pohybové vyjadřování obsahu písní, pohybové hry, čtyřdobý takt, menuet, polka, pohybová improvizace k reprodukované hudbě.</p> <p style="text-align: center;">INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI: Hra rytmického vícehlasu, melodické doprovody písní, doprovody základními harmonickými funkcemi T, D. Improvizace předeher, meziher, doher, pentatonika.</p> <p style="text-align: center;">POSLECHOVÉ ČINNOSTI: Rozpoznávání hudebně vyjadřovacích prostředků, analýza sólových hudebních nástrojů, poznávání hudebních seskupení (smyčcový kvartet, symfonický orchestr). Hudební forma – rondo. Rozlišování hudebních žánrů – opera, lidová hudba, folk, spirituál, jazz, populární hudba. Sluchová analýza, orientace v notovém záznamu.</p> <p style="text-align: center;">HUDEBNÍ TEORIE: Šestnáctinová nota, celá pomlka, pomocné linky, oktávy, T, D, akord, moll, dur, tempová a dynamická označení, stupnice x tónina, rytmus x metrum x takt. Sólista, staccato, legato, polka, menuet, mateník, zasedací pořádek symfonického orchestru. Hudební skladatelé J.S.Bach, W.A.Mozart, J.J.Ryba, B.Smetana, A.Dvořák.</p>	<p>OSV, MuV</p> <p>OSV, MuV</p> <p>OSV</p> <p>OSV, VMEGS</p> <p>VMEGS</p>